

Psychology / Psychology (10)

Q.P. Code: 33278

(Time: 2.5 Hours)

(Marks: 75)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. Marks are indicated to the right of each question

1. Explain Gestalt's principles of perception and write a detailed note on visual and depth perception. Comment on their application in mass media. (15)
2. a. Define thinking. What are the characteristics of a creative thinker? (07)
b. Define Psychology and explain its various branches. (08)
OR
2. c. Explain conformity and compliance with examples? (07)
d. Write a note on Cognitive Dissonance and how can you overcome it. (08)
3. a. What is learning? How does learning happen through classical and operant conditioning? (07)
b. In which ways can applied research be done in media psychology? (08)
OR
3. a. Explain Freud's Psychoanalytical theory. (07)
b. Explain Maslow's Hierarchy of Needs theory. How can the theory be applied to mass media. (08)
4. a. Describe the fundamental aspects of personality and Explain Cognitive theory and Behaviorist theory in detail. (15)
OR
b. What are the various theories of attitude formation? What is role of media in formation of attitudes? How do opinion leaders use mass media to influence attitudes? Explain with examples. (15)
5. Write Short notes on **any 3** (15)
  - a. Positive Reinforcement
  - b. Pro-social media effects
  - c. Positive effects of media
  - d. Ethical principles of research
  - e. Various types of prejudice

वेळ : २-२

एकूण गुण : ७५

सूचना : सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ गेस्टाल्टसचा दृष्टीकोनाचा सिद्धांत सांगून दृश्य आणि सखोल दृष्टीकोन सविस्तर लिहा तसेच माध्यमातील त्याचा उपयोग स्पष्ट करा. १५

प्र. २ अ विचारप्रक्रिया म्हणजे काय ते सांगून सर्जनशील विचारवंताची वैशिष्ट्ये सांगा. ७

ब मानसशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून त्याच्या विविध शाखा सविस्तर लिहा. ८

किंवा

अ. अनुरूपता आणि अनुपालन सोदाहरण स्पष्ट करा. ७

ब. बोधात्मक विसंवाद म्हणजे काय ते सांगून त्यावर कशी मात करता येते ते सांगा. ८

प्र. ३ अ. अध्ययन म्हणजे काय ते सांगून अभिजात अनुसंधान आणि साधक अनुसंधान याद्वारे अध्ययन कसे घडते ते स्पष्ट करा. ७

ब. माध्यम मानसशास्त्रात उपयोजित संशोधन कोणत्या पद्धतीने केले जाते. ८

किंवा

अ. फ्राइडचा मनोविश्लेषणाचा सिद्धांत मांडा. ७

ब. मॉस्लोच्या गरजांचा सिद्धांत स्पष्ट करून जनमाध्यमात हा सिद्धांत कसा वापरला जातो ते सांगा. ८

प्र. ४ अ व्यक्तिमत्त्वाचे मुलभूत घटक सांगून बोधात्मक आणि वर्तणुकीचा सिद्धांत सविस्तर लिहा. १५

१५

किंवा

ब. अभिवृत्ती निर्मितीचे वेगवेगळे सिद्धांत सांगून अभिवृत्ती निर्मितीत माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा तसेच मतनायक जनमाध्यमांचा वापर अभिवृत्तीवर परिणाम करण्यासाठी कसा करतात ते सोदाहरण लिहा. १५

प्र. ५ टिपा लिहा (कोणत्याही ३)

१५

१. सकारात्मक प्रबलन
२. माध्यमांचे चांगले परिणाम
३. माध्यमांचा सकारात्मक परिणाम
४. संशोधनातील नैतिक तत्वे
५. पूर्वग्रहाचे प्रकार

*****